

Saksframlegg

Saksnr.: 2020/141351

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Fylkesrådet	28.01.2021	16/21

Vedlegg:

- 1 Høringsuttalelse til Fredrikshald bryggeTyska_ ØFK2015
- 2 Planbestemmelser med endringer 2020
- 3 Plankart
- 4 Utvidet planbeskrivelse 2020
- 5 Planbeskrivelse, datert 13.05.2015
- 6 Illustrasjoner

Uttalelse til begrenset høring og oppfølging av innsigelse - Fredrikshald brygge/Tyska - Halden kommune

Fylkesrådets forslag til vedtak

1. Fylkesrådet vurderer at rekkefølgebestemmelser for opparbeidelse av lekeareal nå er innarbeidet i planen og innsigelsen til manglende rekkefølgebestemmelser er imøtekommet. Fylkesrådet trekker innsigelsen.
2. Fylkeskommunen mener at innsigelsen til manglende bestemmelser knyttet til byggehøyder ikke er tilfredsstillende løst og fylkesrådet opprettholder denne innsigelsen. Halden kommune har innarbeidet bestemmelser om byggehøyder, men fylkeskommunen mener bestemmelser og kart knyttet til byggehøyder og utnyttelsesgrad fortsatt er uklare og ivaretar ikke i tilstrekkelig grad nasjonalt og regionalt viktige kulturmiljø- og kulturminnehensyn knyttet til Rød herregård, miljøet langs Tista og landskapsrommet som berører Haldens historiske bymiljø.
3. I forbindelse med fylkeskommunens faglige råd ber fylkesrådet Halden kommune å arbeide ytterligere med bo-egnethet, blant annet innsyn og utsyn. Videre oppfordrer fylkesrådet Halden kommune til å gi høyt verdsatte friluftsområder høyere status og en bedre kobling til byen.
4. Fylkesrådet ønsker dialog og samarbeid med Halden kommune om videre oppfølging av innsigelse og faglige råd til planen.

Fylkesrådets behandling av sak 16/2021 i møte den 28.01.2021:

Det ble ikke framsatt endrings- eller tilleggsforslag.

Fylkesrådets vedtak

1. Fylkesrådet vurderer at rekkefølgebestemmelser for opparbeidelse av lekeareal nå er innarbeidet i planen og innsigelsen til manglende rekkefølgebestemmelser er imøtekommet. Fylkesrådet trekker innsigelsen.

2. Fylkeskommunen mener at innsigelsen til manglende bestemmelser knyttet til byggehøyder ikke er tilfredsstillende løst og fylkesrådet opprettholder denne innsigelsen. Halden kommune har innarbeidet bestemmelser om byggehøyder, men fylkeskommunen mener bestemmelser og kart knyttet til byggehøyder og utnyttelsesgrad fortsatt er uklare og ivaretar ikke i tilstrekkelig grad nasjonalt og regionalt viktige kulturmiljø- og kulturminnehensyn knyttet til Rød herregård, miljøet langs Tista og landskapsrommet som berører Haldens historiske bymiljø.

3. I forbindelse med fylkeskommunens faglige råd ber fylkesrådet Halden kommune å arbeide ytterligere med bo-egnethet, blant annet innsyn og utsyn. Videre oppfordrer fylkesrådet Halden kommune til å gi høyt verdsatte friluftsområder høyere status og en bedre kobling til byen.

4. Fylkesrådet ønsker dialog og samarbeid med Halden kommune om videre oppfølging av innsigelse og faglige råd til planen.

11.10.2021

Anne Beathe Tvinnereim
fylkesråd for Plan, klima og miljø

Bakgrunn for saken

Viken fylkeskommune viser til brev fra Halden kommune datert 25. november 2020.

Halden kommunen varslet 5. juni 2015 offentlig ettersyn av detaljregulering for Fredrikshald brygge/Tyska. Formålet med planen er å tilrettelegge for boliger og omsorgssenter med tilhørende grønt/parkområder, infrastruktur og småbåthavn.

Fylkeskommunen (daværende Østfold fylkeskommune) fremmet i brev datert 17. juni 2015 to innsigelser til detaljreguleringen for Tyska, og ga flere faglige råd.

Siden det har gått så lang tid fra planforslaget var til første gangs høring og offentlig ettersyn, ønsker Halden kommune å gi berørte myndigheter og naboer en mulighet til å komme med merknader før planen eventuelt kan legges frem for kommunestyret. Endringsforslagene anses av kommunen som mindre endringer av opprinnelig planforslag, og legges ut til en begrenset høring i brev datert 25. november 2020, til berørte myndigheter og nabo/beboere som anses å bli berørt av planen.

I sin oversendelse ber Halden kommune Viken fylkeskommune spesielt å vurdere om vår innsigelse til offentlig ettersyn datert 17. juni 2015 er imøtekommet.

Fakta

Fylkeskommunen vurderer i saken om innsigelsen til Fredrikshald brygge/Tyska av 17. juni 2015 kan trekkes, og gir uttalelse til begrenset høring ettersom det har gått 5 år siden planen sist var på høring.

Fylkeskommunens innsigelsespunkter og faglige råd til 1. gangs behandling er som følger:

Innsigelse 1 - areal avsatt til barn og unge

Arealer avsatt til lekeplass er ikke i tråd med kommuneplanens bestemmelser. Planen må utarbeides i henhold til rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen. Det vil si sikre tilstrekkelige, trygge og hensiktsmessige leke- og uteoppholdsarealer for barn og unge, gjennom rekkefølgebestemmelser.

Innsigelse 2 - bestemmelser knyttet til byggehøyder

Innsigelsen knytter seg til at det ikke er gitt differensierte bestemmelser for høyder knyttet til hvert bygg/kvartal. Bestemmelsene angir en maksimal byggehøyde på C+16 for hele planområdet, og at det er mulig å variere høydene etter «gi og ta prinsipp», men tar ikke standpunkt til hvor det vil være forsvarlig å øke høyden. Bestemmelsene må derfor bli mer presise på hvor man ønsker å gå høyt, og hvor man velger å holde bebyggelsen lavere. En detaljregulering skal, etter veiledning til Plan- og bygningsloven, være så detaljert at den gir direkte grunnlag for byggesaksbehandling. Fylkeskommunen ber om detaljerte vurderinger av hvor det er forsvarlig å øke høyden, samtidig oppfordrer fylkeskommunen til å involvere og lytte til berørte naboer i fastsettelsen av høydene.

I tillegg hadde fylkeskommunen følgende faglige råd til videre behandling av planforslaget:

a) *Planbeskrivelsen omtaler forhager mellom bebyggelse og gaterom. Fylkeskommunen mener at det er et godt grep, men savner at det er nedfelt i bestemmelser og plankart. Bebyggelsen har boliger i første etasje, og det kan bidra til at gaterommene oppleves som private, noe som vil være svært uheldig.*

b) *Parkering under bakken er positivt, men fylkeskommunen ber om oppmerksomhet i detaljprosjekteringen som gjelder nedkjøringsrampe til parkeringskjeller.*

c) *Noen av gaterommene i planen er punktvis kun 4,1 meter. Dette i kombinasjon med 12,5 meter høye bygg på hver side gir et krevende bredde/høydeforhold. Fylkeskommunen råder Halden kommune til å etterspørre perspektivtegninger fra de smaleste gaterommene for å kvalitetssikre disse.*

d) *Planområdets største utfordring ligger utenfor planområdet – hvordan koble seg til byen? Fylkeskommunen oppfordrer Halden kommune til å utarbeide planer/prosesser som vektlegger opparbeidelse av elverommet, som offentlig arena og møteplass.*

I det samme brevet ba fylkeskommunen Halden kommune ta initiativ til et møte der man tar sikte på å løse innsigelsene. Dette møtet har ikke funnet sted og innsigelsen gjelder fortsatt.

Fylkeskommunen mener at det ville være til hjelp for saksbehandlingen og kommunens innbyggere dersom alle innsigelser var løst før saken ble sendt på begrenset høring.

Problemstillinger, alternative løsninger og konsekvenser

Vurdering

Planen er vurdert ut fra fylkeskommunens rolle som regional planmyndighet, forvalter av fylkesvei, fagmyndighet for kulturminnevern, forvalter av miljøvern hensyn og prosessmyndighet etter vannforskriften.

Planforslaget for Fredrikshald brygge/Tyska er noe endret etter forrige høring og flere av merknadene i fylkeskommunens høringsuttalelse er innarbeidet i planen. Fylkeskommunen understreker at man på mange måter fant at det var utført et godt planarbeid i 2015, men at planbestemmelsene måtte tydeliggjøres. Endringer og justeringer etter høringsperioden endrer heller ikke planens intensjon, men det har gått fem år siden planen var på offentlig ettersyn. Halden kommune har i mellomtiden blant annet vedtatt *Sentrumsplan for Halden 2017-2029* (9. mars 2017) og en ny planstrategi er sendt på høring høsten 2020. Sentrumsplanen fra 2017 har ikke gitt noen nye føringer eller hensynssoner som vil påvirke de eldre planene, men i KU til sentrumsplanen står det at området for Tyska er under regulering og at dette arbeidet ivaretar konsekvensutredning. Planbeskrivelsen for Tyska er ikke revidert etter 2015.

Endringer fra 1. gangs offentlig ettersyn er markert med gult i planbestemmelsene og forslagsstiller har laget en utvidet planbeskrivelse der merknadene fra offentlig ettersyn er sammenstilt og kommentert, og endringer i planforslaget er beskrevet. Planforslaget imøtekommer delvis innsigelser og de faglige rådene fylkeskommunen ga i forrige runde.

I vurderingene nedenfor rettes oppmerksomhet mot det som er vurdert som viktigst for fylkeskommunens ansvarsområder.

Innsigelse 1 - areal avsatt til barn og unge

Det er innarbeidet rekkefølgebestemmelse for opparbeidelse av uteområder. Det vises til fylkesplanen «Østfold mot 2050», som sier at det skal tas særlig hensyn til barn og unge i arealplanleggingen, blant annet gjennom sikring av tilstrekkelig gode lekeområder, og vår vurdering er at dette forholdet nå er ivare tatt. Fylkeskommunen vurderer at vår innsigelse er imøtekommet og med dette kan trekkes.

Nå som rekkefølgebestemmelsene er presisert, er etableringen sikret, og lekeplass L2 kan bli en attraktiv møteplass i området for barn og voksne. Fylkeskommunen ber imidlertid kommunen være oppmerksom på at en reguleringsplan normalt i liten grad sikrer en helhetlig gjennomføring, og prosjekter kan stoppe opp. Fylkeskommunen mener at planforslaget kunne satt høyere krav til kvalitet i det offentlige byrom og i uterom tilknyttet boligene.

Fylkeskommunen er opptatt av å fremme attraktive, helsefremmende og inkluderende lokalsamfunn og byer, med universelt utformede og trygge fysiske møteplasser. Dette må sikres i en tidlig fase av prosjektet.

Innsigelse 2 - bestemmelser knyttet til høyder

Viken fylkeskommune viser til bestemmelse 8.1 *Fellesbestemmelser for bebyggelse og anlegg, BB1-5, IOB1-2*, med unntak av første kulepunkt er bestemmelse 8.1 i sin helhet ny.

- *Bebyggelsen skal ha flatt tak.*
- *Takterrasser tillates ikke på taket til byggets 5. etasje.*
- *Byggehøyde:*
 - *Hvert bygg skal ha høyder tilsvarende 3, 4 og 5 etasjer (hvor 4 etasjer tilsvarer kote c+16). Tilsvarende bruttoareal (BTA) som legges til over kote +16, skal tas vekk fra byggets 4. etasje etter «gi- og ta»-prinsipp, slik at deler av byggets fasade trappes ned til tre etasjer og tilsvarende opp til fem. Opp- og nedtrapping skal fortrinnsvis skje langs fasader som grenser mot G1-2.*
 - *Den 5. etasjen skal tillates inntil kote +19, så lenge etasjen til sammen ikke utgjør mer enn 150 m² totalt, og maksimalt sammenhengende areal ikke overstiger 65m² BTA. Det tillates ikke selvstendige boenheter i 5. etasje.*
 - *Det tillates takoppbygg for heis inntil kote +19,5 dersom heisen gir tilgang til felles uteareal på tak.*
 - *Prinsipp for opp- og nedtrapping kan fravikes for IB og IOB2. Da skal maksimal gesimshøyde være til kote +16. Teknisk rom på tak tillates inntil kote +17,5.*

Fylkeskommunens innsigelse går på å knytte byggehøyder til bestemmelsene. I 2015 angir bestemmelsene en maksimal byggehøyde på C+16 for hele planområdet, og at det er mulig å variere høydene etter «gi og ta prinsipp», men de tar ikke standpunkt til hvor det vil være forsvarlig å øke høyden. Siste oversendte utgave av detaljplanen legger opp til 5 etasjer etter et «gi og ta prinsipp», med nedtrapping av noen bygningsvolumer til 3 etasjer ut mot sjøen. Maks kote kan være +19 (+19,5 med heissjakt). De sier også at opp- og nedtrapping fortrinnsvis skal skje langs fasader som grenser mot G1-2. Det vil si at de like gjerne kan trappe opp, som ned. Dette er for upresist. Fylkeskommunen mener fortsatt at reguleringsbestemmelsene om høyde er for generelle til å gjøre gode nok vurderinger i byggesaksbehandlingen. Innsigelsen er med dette ikke løst og innsigelse 2 opprettholdes.

Vår innsigelse underbygges også med følgende forhold:

Utbyggingsplanene for Tyska berører kulturmiljøer og landskap med verdi både i regional og nasjonal sammenheng. Det gjelder både Rød herregård og Haldens historiske bykjerne som også inkluderer Fredriksten festning. Rød er et sjeldent godt bevart herregårdsanlegg i norsk sammenheng og er fredet etter kulturminneloven. Anlegget har en bygningsmasse hvor de eldste delene er fra 1600-tallet. Herregården ligger meget sentralt og framskutt til med fortsatt fri sikt ut over den gamle parken og fjorden. Parkanlegget er bevart med en rekke gamle vekster og hageelementer og inngår i en viktig helhet med bygningsmassen. Herregårdens eiendom strakk seg opprinnelig ned til sjøen. Malerier tilbake til 1600-tallet viser utmark og skip i bukta på nedsiden av parkanlegget.

Halden har bevart flere sammenhengende og godt bevart bygningsmiljøer av høy alder, som representerer ulike perioder av byens utvikling. Deler av Halden sentrum er NB!-område og inngår i Riksantikvarens oversikt over bymiljøer som innehar kulturminneinteresse i nasjonal sammenheng. Det aktuelle planområdet ligger ved munningen av elva Tista, her har det vært

virksomhet knyttet til sjøfart, trelast og industri i flere hundre år. Her var det tidligere gamle sjøboder hvor fremdeles den gamle Spinneriboden fra 1700-tallet er bevart.

Innsigelsen knyttet til byggehøyder og tydeliggjøring av disse i bestemmelser og kart, har betydning også for kulturminnehensyn. Byggehøyder, plassering og utforming av volumer og utnyttelsesgrad, påvirker opplevelsen av kulturmiljøer og landskap. I denne sammenheng handler det om verdier i nasjonal sammenheng, som Rød herregård og den historiske bykjernen i Halden. Tyska ligger nært sentrum i byen og prosjektet vil være godt synlig ved innseilingen. Også fra byen vil området trolig være godt synlig.

Det har gått 11 år siden områdeplanen for Tyska og Hollenderen fra 2009 (G-628), ble vedtatt. Prosjektet har forandret seg i forhold til det som var utgangspunktet i områdeplanen, blant annet har byggehøydene økt fra kote +13 til kote +19 (+19.5). Fylkeskommunen vil generelt fremholde at planen burde ha blitt varslet på nytt på grunn av den lange tiden som er gått. I løpet av en slik periode vil det ofte være behov for fornyede vurderinger for ulike forhold. I de senere årene har man eksempelvis i kulturminnesammenheng hatt et økt søkelys på helhetlige miljøer, hvor ikke bare enkeltminnet eller den enkelte bygning, men også sammenhengen med historisk og funksjonelt tilhørende miljøer og landskap, er viktig å ivareta.

Fylkeskommunen vil også peke på at planen ikke er godt nok illustrert med hensyn til virkningene for omkringliggende miljø og landskap. Fylkeskommunen savner oppdaterte og flere illustrasjoner av blant annet:

- bygningsvolumene opplevd fra fjorden (havnivå) mot Rød herregård / herregårdspark
- endringer for landskapsrommet opplevd fra herregårdsparken og mot fjorden
- virkningen for opplevelsen av miljøet langs elva Tista
- opplevelsen av bygningsvolumene fra sjøen (havnivå) inn mot byen
- bygningsvolumene opplevd fra sentrale punkter i byen
- avtrapping av bygningsvolumer

Det står i planbeskrivelsen til områdeplanen at man skal vektlegge å bevare den frie sikten fra Rød herregård til Rødsbukta og Iddefjorden. Det er satt av et friområde mellom Tyska og Hollenderen, for å ivareta denne sikten. Fylkeskommunen er likevel ikke sikre på at hensynet til herregården er godt nok ivaretatt, det vil si hensynet til opplevelsen av landskapsrommet fra herregården og fra den sørlige delen av parken, mot Rødsbukta og Iddefjorden. Det samme gjelder motsatt vei, opplevd fra sjøen. Usikkerhet knyttet til byggehøydene til de ulike volumene, bidrar til dette.

Bygningsvolumet BB1 ligger ca. 130 meter i luftlinje fra lysthuset i parken på Rød. Muligheter for bygningsvolumer opp til kote +19 vil medføre at byggehøyden kommer på samme nivå som lysthuset. Dersom planen hadde vært lagt fram i dag, ville vi frarådet bygningsvolumet BB1, da det i tillegg til å komme nært herregårdsparken, også trolig ligger svært tett på aksene og siktlinjene fra herregården og parken.

Fylkeskommunen er også betenkt på virkningene for miljøet langs Tista. Det som er vist av illustrasjoner fremstår som *svært* kompakt. Områdeplanens punkt 1.5, om estetikk, sier at bebyggelsen skal være bevisst utformet med tanke på harmoni i landskap og arkitektur.

Fylkeskommunen vurderer at det som så langt er vist er noe stedsfremmed, tatt i betraktning bygningsmiljøet langs Tista og byens landskap for øvrig. For et utbyggingsprosjekt med denne plasseringen, vil det være viktig å sikre en dempet utforming. Dette kan gjøres ved å begrense byggehøyder, nedtrapping, samt en fargebruk og materialbruk som gjør det mindre dominerende i landskapet.

Ordningen med innsigelse skal sikre at nasjonale og vesentlige regionale interesser og andre vesentlige interesser, blir ivaretatt i kommunale planer. Adgangen til å fremme innsigelse omfatter bare viktige konfliktsaker. Fylkeskommunen mener at endringen av høydebestemmelsene forsterker innsigelsesgrunnlaget. Fylkeskommunen viser til fylkesplanens retningslinje 1.2 *Fortetting og transformasjon i eldre bolig- og næringsområder* og retningslinje 3.3 *Kulturminner og Kulturmiljø*. Boligetablering og byutvikling i Halden skal gjøres gjennom fortetting og transformasjon. Halden har i dag gode muligheter for fortetting, men det er en utfordring å ta vare på den fine bystrukturen med sammenhengende verneverdig bebyggelse, byens estetikk og nære rekreasjonsområder. Vern av kulturmiljøer er et viktig hensyn i planleggingen og fylkeskommunen har et særlig ansvar for å ivareta opplevelsen av landskapsrommet fra Rød herregård mot Rødsbukta og Iddefjorden, samt opplevelsen av anlegget fra sjøsiden.

Gjennomgang av de faglige rådene:

a) Forhager mellom bebyggelse og gaterom

Dimensjonen på forhager er sikret i plankart og i bestemmelse 7.2 *Lek og uteoppholdsareal*, kulepunkt 3 er *Minste bredde på forhage skal være 1,5 meter*. Fylkeskommunen er usikker på om dette er tilstrekkelig.

Bestemmelse 7.2 *Lek og uteoppholdsareal*, kulepunkt 5 *Det skal være kontrast i dekke ved nivåendring* er foreslått slettet. Fylkeskommunen mener det er uheldig å fjerne bestemmelsen. Bruk av annet taktilt materiale i møbleringssoner, adskilt møbleringssone og gangsone, høydeforskjeller og trinndybder, og naturlige ledelinjer vil være viktige for bevegelsesflyten i området.

b) Nedkjøringsrampe til parkeringskjeller

Nedkjøringsrampe til parkeringskjeller er plassert i gatetun GT1 og under bebyggelse IOB2. Forslagsstiller skriver at det skal være tilstrekkelige bredder for nedkjøringsramper i planen.

Fylkeskommunen har ingen ytterligere merknader.

c) Noen av gaterommene i planen er kun 4,1 meter brede – hva betyr det for bokvalitet?

Dette i kombinasjon med 12,5 meter høye bygg på hver side gir et krevende bredde/høydeforhold. Perspektivillustrasjoner av de smaleste gaterommene er nå lagt ved reguleringsplanen. Fylkeskommunen er svært usikker på om beboeren kan utføre ulike aktiviteter til samme tid uten å forstyrre hverandre. Vil leilighetene ha gode dagslysforhold, aller helst gjennomlysning, utsyn og skjerming mot innsyn?

Fylkesrådet ber kommunen utrede dette videre, boligene bør bygges på en måte som sikrer trygghet, trivsel og deltakelse.

d) Hvordan koble seg til byen? Og hvordan bli en møteplass?

Byutviklingspotensialet til planområdet har blitt vurdert og Fredrikshald brygge/Tyska er utpekt som et viktig utviklingsområde i Halden. I vår uttalelse i 2015 oppfordret vi Halden kommune til å utarbeide planer/prosesser som vektlegger opparbeidelse av elverommet, som offentlig arena og møteplass.

Planforslaget regulerer en offentlig promenade langs hele utbyggingsprosjektet, og et oppgradert friområde langs vannet med tilrettelagt badeplass og lekeområder. Forslagsstiller mener at håndteringen av strandsonen til Tyska anses å være i tråd med statlige retningslinjer. Fylkeskommunen er ikke uenig, men vi anbefaler kommunen å gi høyt verdsatte friområder, høyere status. Vi anbefaler å legge til rette for gode koblinger mot sjøen. Det må legges vekt på turveier som er lette å bruke og som gir god kontakt til sjøen.

Fylkeskommunen mener at det er viktig at det legges vekt på lokal forankring av foreslåtte løsninger overfor innbyggerne i Halden. Vi må legge til rette for at folk i alle aldre og med ulik bakgrunn skal kunne gi uttrykk for sine meninger, og være delaktig i beslutningsprosessene.

Samferdselsplanlegging og forvaltning

Samferdsel har ikke merknader til den begrensede høringen. Vei- og trafikinteresser på fylkesvei var ikke gjenstand for innsigelser tidligere i planprosessen.

Kulturminner i sjø

Norsk Maritimt museum har tidligere uttalt seg til saken og det er gjennomført registreringer.

Det er innarbeidet en ny rekkefølgebestemmelse i planen *5.1 Før byggestart skal Norsk Maritimt Museum varsles om oppstart.*

Halden kommune har ønsket å løse innsigelsene som ble fremmet i 2015, og vi ser at intensjonene er de beste. Fylkeskommunen ser at det ville vært en klar fordel om vi hadde vært involvert tidligere i arbeidet med de konkrete bestemmelsene. Fylkeskommunen mener det vil være mulig å løse innsigelsene uten å gå vesentlig på tvers av de intensjonene som nå ligger i planene for Fredrikshald brygge/Tyska. Fylkeskommunen ber derfor om et møte med kommunen hvor vi i samarbeid kan sikre at planen ivaretar viktige kulturminneverdier, og planen blir tydelig og enkel og bruke.

Konsekvenser

FNs bærekraftsmål

Regional planstrategi (RPS) for Viken ble vedtatt 18. desember 2020. RPS viser vei mot et bærekraftig Viken. Fylkeskommunen skal arbeide for å oppnå FNs bærekraftsmål, og vi skal ha en utvikling innenfor planetens tålegrense. 87 % av befolkningen i Viken bor i tettbygde strøk. Det er stor variasjon i byene og tettstedene, og i hvilke utfordringer de står overfor. I *innsatsområde 5: Helhetlig by- og stedsutvikling* handler det om å se det fysiske miljøet i

sammenheng med det sosiale livet og menneskers opplevelser. Samtidig skal vi ivareta kulturarven vår. Reguleringsplanen for Fredrikshald brygge/Tyska utfordrer *mål for innsatsområdet nummer 8: I Viken tar vi hensyn til kulturminner, aktivitets- og rekreasjonsarealer, naturressurser, matjord og biologisk mangfold i utbyggingsspørsmål* (Kilde: *Veien til et bærekraftig Viken. Regional planstrategi 2020-2024, vedtatt 18.12.2020*).

Halden har få grønne lunger i sentrum og området Tyska fungerer i dag som et rekreativt, grønt og sjønært område, som forbinder Halden by med vannet. Dette er et bynært naturområde som er viktig for Halden by og kommende generasjoner. Fylkesrådet viser i den anledning til fylkesplanens retningslinje 3.2 *Bynære turområder*.

Når vi planlegger i byer og tettsteder, må vi ta klima- og miljøhensyn og skape gode steder å bo som fremmer helse, trivsel og tilhørighet. Konsekvensen av utbyggingen på Tyska er å fjerne et bynært naturområde, men på den andre siden vil man få mange attraktive boliger. Halden kommunen legger også FNs bærekraftsmål til grunn i sin planstrategi, som nå nylig var på høring i fylkeskommunen.

Fylkesrådet mener at innføring av FNs bærekraftsmål som rammeverk må få kvalitativ betydning for planarbeidet, og for de løsningene som velges i planen for Fredrikshald brygge/Tyska.

Vedtakskompetanse

Beslutningen treffes med hjemmel i reglement for delegering av myndighet fra fylkestinget i Viken og tildeling av innstillingsrett, punkt 3.5.2. f.